

Briselē, 2019. gada 7. jūnijā
(OR. en)

9773/19

FISC 281
ECOFIN 528

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	ECOFIN padomes ziņojums Eiropadomei par nodokļu jautājumiem – Apstiprināšana

1. *ECOFIN* padomei tika lūgts atskaitīties Eiropadomei par dažādiem nodokļu jautājumiem, kas minēti jo īpaši Eiropadomes 2012. gada marta un jūnijā, 2013. gada maijā, 2014. gada decembra un 2017. gada oktobra secinājumos.
2. Augsta līmeņa darba grupā (ALDG) nodokļu jautājumos 2019. gada 4. jūnijā tika sagatavots un apstiprināts projekts *ECOFIN* padomes ziņojumam Eiropadomei par nodokļu jautājumiem, lai to ar Pastāvīgo pārstāvju komitejas starpniecību iesniegtu Padomē. Darba grupa arī vienojās, ka ierastos faktiskos atjauninājumus (daļas kvadrātiekāvās) pēc *ECOFIN* padomes sanāksmes veiks Padomes Ģenerālsēkretariāts – pirms ziņojuma galīgās versijas publicēšanas.
3. Tādēļ Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ieteikt 2019. gada 14. jūnijā *ECOFIN* padomei apstiprināt pielikumā izklāstīto ziņojumu kā darba kārtības "A" punktu, lai to varētu iesniegt tālāk Eiropadomei (2019. gada 20. un 21. jūnijā).

ECOFIN PADOMES ZIŅOJUMS EIROPADOMEI PAR NODOKĻU JAUTĀJUMIEM

1. Šajā ziņojumā ir sniegts pārskats par Padomē sasniegto Rumānijas prezidentūras laikā, kā arī pārskats par vispārējo stāvokli vissvarīgākajos nodokļu jomas dosjē, par kuriem notiek sarunas.
2. Ziņojumā ir sniegts pārskats par pašreizējo stāvokli attiecīgajā Padomes darbā un ir aplūkoti vairāki jautājumi, kas minēti Eiropadomes 2012. gada 1. un 2. marta secinājumos ¹, kuri veltīti izaugsmei, kā arī Eiropadomes 2012. gada 28. un 29. jūnija secinājumos ², 2013. gada 22. maija ³, 2013. gada 24. un 25. oktobra ⁴, 2013. gada 19. un 20. decembra ⁵, 2014. gada 20. un 21. marta ⁶, 2014. gada 26. un 27. jūnija ⁷, 2014. gada 18. decembra ⁸ un 2017. gada 19. oktobra ⁹ secinājumos, Padomes 2012. gada ¹⁰ un 2016. gada ¹¹ secinājumos PVN jomā, kā arī Padomes 2017. gada secinājumos par pievēršanos izaicinājumiem, kas saistīti ar nodokļu piemērošanu digitālā ekonomikā gūtai peļņai ¹².
3. Rumānijas prezidentūra īpašu uzmanību pievērša nodokļu uzlikšanai digitālajā ekonomikā, jauno PVN noteikumu par e-komerciju darbībai, noteikumiem par obligāto ar PVN saistītās informācijas nosūtīšanu un apmaiņu ar to, PVN noteikumu vienkāršošanai attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem, ES vispārējā režīma pārstrādāšanai akcīzes nodokļu un akcīzes preču pārvietošanas ES jomā, ES noteikumu atjaunināšanai attiecībā uz akcīzes nodokļa struktūrām alkoholam, kā arī ES saraksta ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, pārskatīšanai.

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (9. un 21. punkts).
² Dok. EUCO 76/12, 2012. gada 28. un 29. jūnijs.
³ Dok. EUCO 75/1/13 REV 1, 2013. gada 22. maijs.
⁴ Dok. EUCO 169/13, 2013. gada 24. un 25. oktobris.
⁵ Dok. EUCO 217/13, 2013. gada 19. un 20. decembris.
⁶ EUCO 7/1/14 REV 1, 2014. gada 20. un 21. marts.
⁷ Dok. EUCO 79/14, 2. punkts.
⁸ Dok. EUCO 237/14, 3. punkts.
⁹ Dok. EUCO 14/17, 11. punkts.
¹⁰ Dok. 9586/12.
¹¹ Dok. 9494/16.
¹² Dok. 15175/17.

4. Konkrētāk, Padome:

- a) apsprieda priekšlikumu par Digitālo pakalpojumu nodokļa direktīvu un nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā starptautiskā kontekstā;
- b) pieņēma Padomes secinājumus par pārskatīto ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas ¹³;
- c) panāca vispārēju pieeju PVN e-komercijas īstenošanas tiesību aktu kopumam;
- d) panāca daļēju vispārēju pieeju tiesību akta priekšlikumam attiecībā uz programmu "*Fiscalis*";
- e) pieņēma Lēmumu par Apvienoto komiteju, kas izveidota ar ES un Norvēģijas nolīgumu par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā;
- f) sarīkoja viedokļu apmaiņu par Komisijas paziņojumu "Virzība uz efektīvāku un demokrātiskāku lēmumu pieņemšanu ES nodokļu politikā", kurā Komisija ierosina ES nodokļu politikas jomā pāriet uz kvalificēta vairākuma balsošanu (*QMV*) saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru (*OLP*).

5. Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi) turpināja darbu pie dažādiem jautājumiem, kas ietilpst tās pilnvarās, tostarp pie ES saraksta ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas. Minētās grupas darba rezultāti, koordinācijā ar Augsta līmeņa darba grupu nodokļu jautājumos (ALDG), tika iesniegti 2019. gada 14. jūnija *ECOFIN* padomei. ¹⁴

6. Turpmāk izklāstīta sīkāka informācija par atsevišķiem dosjē.

¹³ Dok. 7441/19.

¹⁴ Dok. 9652/19 + ADD 1–10.

A. Iniciatīvas attiecībā uz ES tiesību aktiem nodokļu jomā

Kopējā (konsolidētā) uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze

7. Saistībā ar 2011. gada priekšlikuma par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi atkārtotu virzīšanu Komisija nāca klajā ar priekšlikumiem Padomes Direktīvām par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi, turpmāk "KUINB" ¹⁵, un par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi, turpmāk "KKUINB" ¹⁶. KUINB priekšlikumā ir paredzēti kopīgi noteikumi nodokļa bāzes aprēķināšanai starptautiskiem uzņēmumiem Eiropas Savienībā, savukārt KKUINB priekšlikums papildina KUINB priekšlikumu ar konsolidācijas elementu.
8. *ECOFIN* padome 2016. gada 6. decembrī puda viedokli ¹⁷, ka darbs pie KUINB priekšlikuma prioritārā kārtā būtu jākoncentrē uz "*kopējas nodokļu bāzes elementiem*", jo īpaši uz I–V nodaļu, savukārt KKUINB priekšlikums tiktu izskatīts tehniskā līmenī tikai pēc tam, kad būs sekmīgi pabeigtas sarunas par KUINB priekšlikumu.
9. Prezidentvalsts Malta pēc tam tehniskās apspriedes koncentrēja galvenokārt uz jaunajiem KUINB priekšlikuma elementiem, proti, uz nodokļu stimuliem: liela apjoma atskaitījuma tiesības pētniecības un izstrādes izdevumiem nolūkā atbalstīt inovāciju (9. pants), jauna atlaide izaugsmei un investīcijām nolūkā novērst parāda finansēšanas stimulus (11. pants) un īslaicīga zaudējumu pārņemšana (42. pants). Tā kā pastāvīgi tika izvirzīts jautājums par to, kā rast pareizo samēru starp saskaņošanu un elastīgumu arvien spraigākas starptautiskās konkurences apstākļos, *ECOFIN* padome 2017. gada 23. maijā par šo tematu sarīkoja politikas debates. Vairāki ministri šajā sakarībā atbalstīja mērķi noteikt uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi pēc iespējas plašāku, lai saglabātu valsts nodokļu ieņēmumus.

¹⁵ Dok. 13730/16.

¹⁶ Dok. 13731/16.

¹⁷ Dok. 15315/16.

10. Igaunijas un Bulgārijas prezidentūru laikā Nodokļu jautājumu darba grupa (*WPTQ*) pabeidza izskatīt visas KUINB priekšlikuma nodaļas pantu pa pantam, un tika sāktas debātes par to, cik lielā mērā KUINB priekšlikums varētu sniegt atbilstīgu politikas risinājumu digitālās ekonomikas radītām problēmām tiešo nodokļu jomā. Prezidentvalsts Bulgārija izstrādāja arī pirmo kompromisa tekstu attiecībā uz KUINB priekšlikuma IV nodaļu (amortizācijas noteikumi) un delegāciju vidū panāca vienošanos par to, ka dažu KUINB priekšlikuma pantu ietekmi uz valsts nodokļu ieņēmumiem varētu izvērtēt, izmantojot kopīgu metodiku un kopīgas hipotēzes. Tā arī uzsāka apspriedes par saskaņošanas līmeni, darbības jomu un elastību dalībvalstīm.
11. Prezidentvalsts Austrija apsprieda iepriekšminētos valsts nodokļu ieņēmumu novērtējumu rezultātus ALDG līmenī, kas ļāva sniegt norādes turpmākām diskusijām tehniskā līmenī *WPTQ*. Pamatojoties uz to, prezidentvalsts Austrija nāca klajā ar kompromisa tekstiem par KUINB priekšlikuma I–V nodaļu un ierosināja:
- a) paplašināt obligāto KUINB darbības jomu, lai attiecinātu to uz visiem uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem, un izpētīt jaunus konkrētus (bet uz principiem balstītus) noteikumus KUINB priekšlikumā attiecībā uz MVU un konkrētām nozarēm, vajadzības gadījumā papildinot tos ar Padomes īstenošanas aktiem;
 - b) apspriest ierosinātos nodokļu stimulus KUINB priekšlikuma 9. panta 3. punktā un 11. un 42. pantā vēlākā posmā pēc tam, kad būs panākta vienošanās par kopējās uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes tehniskajiem pamatnoteikumiem, apsverot to būtisko ietekmi uz valsts nodokļu ieņēmumiem;
 - c) atlikt diskusijas par KUINB priekšlikuma 5. pantu uz vēlāku laiku, ņemot vērā to, ka būtiskas izmaiņas šajā pantā ir iekļautas Komisijas priekšlikumā par nozīmīgu digitālo klātbūtni (NDK) un darbs šajā jomā turpinās arī ESAO.
12. Prezidentvalsts Rumānija turpināja darbu pie šā dosjē tādā pašā virzienā kā iepriekšējā prezidentvalsts un izstrādāja kompromisa tekstus par I–V nodaļu. Tā kā diskusijas par šo nodaļu tehniskajiem pamatnoteikumiem nevarēja nodrošināt turpmāku progresu, prezidentvalsts paplašināja darbu tehniskajā līmenī, attiecinot to arī uz VI–IX nodaļu.

13. Prezidentvalsts Rumānija jo īpaši sāka debates par to, kā novērst pārklāšanos starp Nodokļu apiešanas novēršanas direktīvu (*ATAD*) un KUINB priekšlikumu attiecībā uz nodokļu apiešanas novēršanas noteikumiem. Lielākā daļa delegāciju šajā sakarā vienojās par to, ka:
- a) KUINB priekšlikuma 13. pants (procentu ierobežošana) un 53. un 54. pants (pārejas klauzula) ir tieši saistīti ar kopējās nodokļa bāzes aprēķināšanu, lai gan nav vienprātības par saskaņošanas līmeni, kas paredzēts attiecībā uz procentu ierobežošanu, un dažas delegācijas joprojām iebilst pret pārejas klauzulas iekļaušanu;
 - b) *ATAD* paredzēto saskaņošanas līmeni attiecībā uz citiem nodokļu apiešanas novēršanas noteikumiem pagaidām var uzskatīt par pietiekamu, lai gan nav vienprātības par to, vai attiecīgie noteikumi būtu jāatstāj *ATAD* vai jāiekļauj KUINB priekšlikumā.
14. Dalībvalstu delegāciju viedokļi turpināja atšķirties arī pamatjautājumā par to, vai KUINB priekšlikuma darbības joma būtu jāpaplašina, attiecinot to uz visiem uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem, vai ne, un tas apdraud turpmāku progresu tehniskā līmenī. Vairums delegāciju joprojām turpina vai nu iebilst pret šādu paplašināšanu, vai saglabā atrunas par to, savukārt vairākas delegācijas – tostarp Francijas delegācija un Vācijas delegācija, kuras 2018. gadā iesniedza kopīgās nostājas dokumentu par KUINB priekšlikumu, – uzskata pretēji vai joprojām nav izlēmušas.
15. Prezidentvalsts Rumānija sekmēja diskusijas par tehnisko ietekmi, kāda šādai darbības jomas paplašināšanai varētu būt uz KUINB priekšlikumu kopumā. Konkrētāk, prezidentvalsts ierosināja izpētīt iespēju paredzēt atbrīvojumus no KUINB noteikumiem dažām konkrētām nozarēm, tādām kā kuģniecība, kalnrūpniecība vai mežsaimniecība, un/vai no īpašiem noteikumiem attiecībā uz MVU. Tomēr šie centieni nepalīdzēja pārvarēt plaisu starp abām delegāciju grupām.
16. Prezidentvalsts Rumānija sekoja līdzī arī 2018. gadā veiktajiem valsts nodokļu ieņēmumu novērtējumiem, iepazīstinot ar Komisijas pētījumu par KUINB priekšlikuma ietekmi uz uzņēmumu faktisko nodokļu slogu, izmantojot "Nodokļu analizatora" (*Tax Analyser*) modeļa rezultātus.

17. Šo apspriežu rezultāti ir atspoguļoti jaunākajā prezidentvalsts kompromisa tekstā ¹⁸.

Priekšlikumu kopums par nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā

18. Pēc tam, kad Padome 2017. gada 5. decembrī nāca klajā ar secinājumiem par pievēršanos izaicinājumiem, kas saistīti ar nodokļu piemērošanu digitālā ekonomikā gūtai peļņai, Komisija 2018. gada 21. martā iesniedza "priekšlikumu kopumu par nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā", ko veido:

- i) priekšlikums – Padomes Direktīva, ar ko paredz noteikumus par uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanu nozīmīgas digitālas klātbūtnes gadījumā (balstoties uz LESD 115. pantu);
- ii) Komisijas ieteikums par uzņēmumu aplikšanu ar nodokli nozīmīgas digitālas klātbūtnes gadījumā;
- iii) priekšlikums – Padomes Direktīva par digitālo pakalpojumu nodokļa kopējo sistēmu attiecībā uz ieņēmumiem, ko rada konkrētu digitālo pakalpojumu sniegšana (balstoties uz LESD 113. pantu);
- iv) paziņojums "Laiks izveidot modernu, taisnīgu un efektīvu nodokļu standartu digitālajai ekonomikai".

19. Šo priekšlikumu kopumu izskatīja Padomē kā prioritāru jautājumu Bulgārijas un Austrijas prezidentūru laikā. Tika nolemts koncentrēt diskusijas uz priekšlikumu Padomes Direktīvai par digitālo pakalpojumu nodokļa kopējo sistēmu attiecībā uz ieņēmumiem, ko rada konkrētu digitālo pakalpojumu sniegšana (turpmāk – "DPND").

20. Prezidentvalsts Austrija iesniedza DPND *ECOFIN* padomei 2018. gada 4. decembrī, lai panāktu vispārēju pieeju. ¹⁹ Prezidentvalsts Austrija iepazīstināja ar kompromisa tekstu, kurš saņēma lielāko atbalstu no dalībvalstīm. Tomēr šis teksts neguva nepieciešamo atbalstu un netika iztirzāts sīkāk.

¹⁸ Dok. 9676//19.

¹⁹ Dok. 14885/18.

21. Pēc diskusijām *ECOFIN* padomes sanāksmē 2018. gada 4. decembrī par priekšlikumu Padomes Direktīvai par digitālo pakalpojumu nodokļa kopējo sistēmu attiecībā uz ieņēmumiem, ko rada konkrētu digitālo pakalpojumu sniegšana, tika panākta vienošanās apsvērt iespējamu instrumentu ar šaurāku darbības jomu, kas aptvertu tikai mērķtiecīgu digitālo reklāmu.
22. Līdz ar to teksts tika pārstrādāts, koncentrējoties uz ieņēmumiem, kas izriet tikai no digitālās reklāmas pakalpojumu sniegšanas, proti, uz kopējo digitālās reklāmas nodokļa sistēmu (DRN).
23. Rumānijas prezidentūras laikā ir notikušas četras sarunu kārtas: Nodokļu jautājumu darba grupā (*WPTQ*) (nodokļu uzlikšana digitālajā ekonomikā) 2019. gada 15. janvārī un 20. februārī un Augsta līmeņa darba grupā (*ALDG*) nodokļu jautājumos – 2019. gada 31. janvārī un 28. februārī.
24. 2019. gada 12. martā Rumānijas prezidentūra DRN iesniedza *ECOFIN* padomei, lai panāktu politisko vienošanos. Tā kā Padomē netika panākta vienošanās, prezidentvalsts ierosināja turpināt darbu, pamatojoties uz divvirzienu pieeju:
 - a) Padome un dalībvalstis turpina kopīgi strādāt pie tā, lai līdz 2020. gadam panāktu vienošanos par globālu risinājumu ESAO līmenī nolūkā pievērsties nodokļu problēmām saistībā ar ekonomikas digitalizāciju. Prezidentvalsts darīs visu iespējamo, lai veicinātu diskusijas, vienlaikus izskatot arī priekšlikumu par būtisku digitālo klātbūtni;
 - b) ja līdz 2020. gada beigām šķitīs, ka vienošanās ESAO līmenī prasīs vairāk laika, Padome pēc vajadzības varētu atgriezties pie DRN/DPND apspriešanas un iespējamās ES pieejas ar nodokļiem saistītajām problēmām, ko rada digitalizācija.
25. Ministri aicināja ekspertus regulāri novērtēt starptautiskā līmenī panākto progresu, informēt ministrus un vajadzības gadījumā ieteikt iespējamu turpmāku ES rīcību.

Norises starptautiskā mērogā attiecībā uz nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā

26. Kopš ir pieņemts starpposma ziņojums par digitalizācijas radītajām nodokļu jomas problēmām ²⁰, ESAO Iekļaujošā satvara vadības grupa ir sagatavojusi darba programmas projektu, lai izstrādātu konsensa risinājumu attiecībā uz digitalizācijas radītajām nodokļu jomas problēmām. Darba programma tika apstiprināta ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidotā iekļaujošā satvara 7. plenārsēdē 2019. gada 28. un 29. maijā.
27. Komisārs Moskovisi (*Moscovici*) 2019. gada 6. maijā ES finanšu ministriem nosūtīja vēstuli, kurā ierosināja turpināt ar dalībvalstīm diskusijas par pašreizējām starptautiskajām nodokļu reformas debatēm G20 un ESAO. Vēstulei tika pievienots apkopoto jautājumu dokuments, kurā Eiropas Savienībai tika ierosināts koordinēti iesaistīties darbā ar ESAO, lai jēgpilni ietekmētu starptautiskās diskusijas saskaņā ar ES kopējām interesēm un prasībām. ²¹
28. *ECOFIN* padome 2019. gada 17. maijā apsprieda nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā starptautiskā kontekstā, pamatojoties uz prezidentvalsts piezīmi, kurā apkopotas diskusijas ALDG. Ministri atbalstīja diskusijas ES līmenī, kuru mērķis būtu apmainīties viedokļiem jautājumos, par kuriem notiek sarunas ESAO, jo īpaši attiecībā uz ESAO politikas risinājumu ietekmes novērtējumu.
29. Tika panākta vienošanās uzdot ALDG nodrošināt konkrētus turpmākos pasākumus.
30. Prezidentvalsts cieši sadarbosies ar nākamo prezidentvalsti Somiju, lai organizētu darbu šajā jomā un nodrošinātu, ka ES viedokļi, kas izteikti Padomē, tiek pausti G20/ESAO līmenī.

²⁰ https://back-g20.argentina.gob.ar/sites/default/files/media/communique_g20.pdf

²¹ Dok. 9150/19.

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN) un akcīzes nodoklis

31. 2016. gadā Padome pieņēma divus secinājumu kopumus: 2016. gada maijā ²² Padome atbildēja uz Komisijas PVN rīcības plānu "Ceļā uz vienotu ES PVN zonu", 2016. gada 7. aprīlī un 2016. gada novembrī Padome puda savu viedokli par uzlabojumiem spēkā esošajos ES PVN noteikumos attiecībā uz pārrobežu darījumiem ²³.
32. Ņemot vērā PVN rīcības plānu, Komisija ierosināja ievērojamu skaitu tiesību aktu priekšlikumu PVN jomā. Kopumā minēto priekšlikumu mērķis ir PVN sistēmu modernizēt, lai to pielāgotu digitālajai ekonomikai un MVU vajadzībām, risināt neiekasētā PVN problēmu un uzlabot administratīvo sadarbību PVN jomā. Pamatojoties uz iepriekšējās prezidentūras laikā panākto progresu ²⁴, prezidentvalsts Rumānija turpināja darbu pie tiesību aktu dokumentiem PVN jomā.
33. Akcīzes nodokļu jomā, ievērojot Padomes 2016. gada secinājumus attiecībā uz Direktīvu 92/83/EEK ²⁵ un 2017. gada secinājumus attiecībā uz Direktīvu 2008/118/EK ²⁶, darbs Padomē tika izvērst, balstoties uz Komisijas 2018. gadā iesniegto tiesību aktu priekšlikumu kopumu par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējo režīmu, kā arī uz tiesību akta priekšlikumu grozīt noteikumus par akcīzes nodokļa struktūru alkoholam.
34. Rumānijas prezidentūras laikā Padomē vai tās darba sagatavošanas struktūrās izskatītie leģislatīvie dosjē attiecīgi aptvēra šādas PVN un akcīzes nodokļu jomas:

²² Dok. 9494/16.

²³ Dok. 14257/16.

²⁴ Sk., piemēram, dok. 15082/18, 30.–111. punktu; dok. 10322/18, 56.–100. punktu.

²⁵ Dok. 15009/16.

²⁶ Dok. 14481/17.

- a) galīgā PVN sistēma;
- b) PVN likmju reforma;
- c) īstenošanas tiesību aktu kopums par PVN e-komercijai;
- d) obligātā ar PVN saistītās informācijas nosūtīšana un apmaiņa;
- e) PVN noteikumu vienkāršošana attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem;
- f) Apvienotā komiteja, kas izveidota ar ES un Norvēģijas nolīgumu par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu pievienotās vērtības nodokļa jomā;
- g) akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējais režīms;
- h) akcīzes nodokļu struktūras alkoholam un alkoholiskajiem dzērieniem;
- i) *Campione d'Italia* un Lugāno ezera Itālijas ūdeņi;
- j) grozījums ES noteikumos par PVN un akcīzes nodokļiem attiecībā uz ES aizsardzības pasākumiem.

35. Turpmāk izklāstīta sīkāka informācija par atsevišķiem dosjē PVN un akcīzes nodokļu jomā.

a) Galīgā PVN sistēma

Vispārīga informācija

36. Komisija, ņemot vērā savu 2016. gada 7. aprīļa PVN rīcības plānu "Ceļā uz vienotu ES PVN zonu" attiecībā uz galīgo PVN sistēmu (kas ir galvenais politikas mērķis PVN jomā), Komisija izvēlējās divu posmu likumdošanas pieeju.²⁷

²⁷ Dok. 12617/17.

37. **Pirmā likumdošanas posma pirmā daļa** bija 2017. gada oktobra pakete, kura ietvēra trīs tiesību aktu priekšlikumus (tā sauktais PVN "ātrā risinājuma" dosjē, kurā ietilpa trīs tiesību akti ²⁸ ar mērķi panākt četrus īstermiņa uzlabojumus (tā sauktos "ātros risinājumus") pastāvošajā PVN sistēmā) un kurā bija vairāki jauni noteikumi par sertificēta nodokļa maksātāja (*CTP*) jēdzienu un tā sauktie galīgās PVN sistēmas "stūrakmeņi" (izklāstīti kā grozījumi PVN direktīvas 402. pantā).
38. Pabeidzot darbu pie "PVN ātrā risinājuma" tiesību aktu paketes, visas dalībvalstis Padomē vienojās, ka ir lietderīgi un nepieciešams virzīt darbu pie Komisijas PVN "ātro risinājumu" priekšlikumu pamata, lai varētu gūt ātru progresu un atrisinātu svarīgus PVN jomas jautājumus, vienlaikus atzīmējot, ka būs nepieciešamas diskusijas par pārējām priekšlikuma daļām saistībā ar sertificētu nodokļa maksātāju un PVN direktīvas 402. panta grozījumu tekstu, – ņemot vērā citus tiesību aktu priekšlikumus PVN jomā (priekšlikumi par galīgās PVN sistēmas / PVN likmju tehniskajām detaļām ²⁹).
39. **Pirmā likumdošanas posma otrās daļas** ietvaros Komisija 2018. gada maijā iesniedza tiesību akta priekšlikumu par sīki izstrādātiem tehniskiem pasākumiem galīgās PVN sistēmas darbībai (turpmāk – "Komisijas priekšlikums"). Komisija ar priekšlikumu iepazīstināja sīkāk vienā no *WPTQ* sanāksmēm Bulgārijas prezidentūras laikā.

²⁸ Priekšlikums – Padomes Direktīva, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa sistēmas atsevišķu noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu un galīgās nodokļa uzlikšanas sistēmas ieviešanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm (dok. 12882/17); Priekšlikums – Padomes Īstenošanas regula, ar ko attiecībā uz dažiem atbrīvojumiem darījumiem Kopienas iekšienē groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 (dok. 12881/17); Priekšlikums – Padomes Regula, ar ko attiecībā uz sertificētu nodokļa maksātāju groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 (dok. 12880/17) (kas vēlāk tika grozīts ar tiesību akta priekšlikumu, kurš izklāstīts dok. 14893/17, noteikumus par "sertificētu nodokļa maksātāju" iekļaujot šajā jaunajā priekšlikumā grozīt Regulu Nr. 904/2010).

²⁹ Priekšlikums – Direktīva, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm.

40. Dalībvalstis Komisijas priekšlikumam par galīgo PVN sistēmu piešķir augstu prioritāti, un šim dosjē ir vajadzīga rūpīga tehniska analīze, pirms tiek izdarītas galīgās politikas izvēles, kas, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, ļaus izstrādāt kompromisa tekstu un tādējādi panākt vienošanos starp visām dalībvalstīm par galīgās PVN sistēmas detaļām.
41. Dalībvalstis pauž gandarījumu par Komisijas iniciatīvu panākt galīgo PVN sistēmu.
42. Turpmākās galīgās PVN sistēmas darbība līdz ar visiem papildu pasākumiem, par kuriem vajadzības gadījumā varētu būt jāvienojas, lielā mērā būs atkarīga no tās uzbūves īpatnībām. Galvenais mērķis diskusijās Austrijas prezidentūras laikā tādējādi bija apzināt un izvērtēt galvenos Komisijas priekšlikuma uzbūves komponentus, kā arī to ietekmi, un izpētīt, vai dalībvalstis par vajadzīgiem un piemērotiem uzskatītu pielāgojumus vai papildinājumus, kas būtu proporcionāli to mērķim.
43. Tā vietā, lai priekšlikumu analizētu pantu pa pantam, kas nebūtu īpaši rezultatīvi dosjē apjoma, sarežģītās būtības un sensitivitātes dēļ, diskusijas Austrijas prezidentūras laikā koncentrējās uz sešiem svarīgākajiem komponentiem ³⁰, un tie ir šādi:
- i) nodokļu uzlikšana galamērķa dalībvalstī;
 - ii) noteikumu grozīšana attiecībā uz pārrobežu darījumiem starp uzņēmumiem (B2B) preču piegādēm Eiropas Savienībā, pastāvošo divu darījumu vietā (preču piegāde Kopienas iekšienē, kas atbrīvota no nodokļa preču nosūtīšanas sākumpunkta dalībvalstī, un iegāde Kopienas iekšienē, ko apliek ar nodokli galamērķa dalībvalstī), virzoties uz vienu B2B darījumu (preču piegāde Savienības iekšienē galamērķa dalībvalstī);

³⁰ Dok. 15082/18, 57.–88. punkts.

- iii) ar sertificēta nodokļa maksātāja jēdzienu un tā sertifikāciju saistīto noteikumu uzbūve un darbība;
- iv) noteikumi attiecībā uz preču piegādi sertificētiem nodokļa maksātājiem;
- v) noteikumi par preču piegādi nesertificētiem nodokļa maksātājiem, tostarp papildu pasākumi; un
- vi) vienas pieturas aģentūras paplašināšana.

Pašreizējais stāvoklis

44. Rumānijas prezidentūras laikā diskusijās par šo dosjē apsprieda iespēju panākt virzību saistībā ar tādiem papildu pasākumiem kā "dalīts maksājums". Kopumā daudzas dalībvalstis bija pozitīvi noskaņotas par to, lai turpinātu šā pasākuma analizēšanu, arī attiecībā uz ietekmi uz uzņēmumu naudas plūsmu un administratīvā sloga palielināšanos.

Turpmākā virzība

45. Kā Padome jau ir norādījusi ³¹, ir svarīgi atzīmēt, ka vislabākais veids, kā virzīties tālāk, ir turpināt koncentrēties uz Komisijas priekšlikuma galvenajiem elementiem un uz papildu pasākumu variantu analīzi.
46. Dalībvalstis ir vienprātis, ka nākamais solis varētu būt turpināt vēl dziļāk pētīt papildu pasākumus, attiecīgos gadījumos ņemot vērā arī jaunu tehnoloģiju iespējamu plašāku izmantošanu. Šobrīd, lai vienotos par PVN sistēmu, kas būtu labāka nekā pagaidām esošā, šķiet piemēroti apsvērt dažādus variantus. Tie varētu ietvert, piemēram, iespējas, kas jau ir apspriestas WPTQ līmenī: ierosinātā pāreja uz "piegādātāja atbildību" pārrobežu preču piegādēm starp uzņēmumiem Kopienas iekšienē, kas apvienota ar ziņošanas pienākumiem un/vai ierobežojumu attiecībā uz tiesībām uz priekšnodokļa atskaitīšanu un/vai klienta solidāru atbildību kopā ar "dalītu maksājumu".

³¹ Dok. 15082/18, 89.–91. punkts.

47. Dalībvalstis ir vienisprātis arī par to, ka diskusijai par galīgo PVN sistēmu joprojām vajadzētu būt vienai no prioritātēm PVN jomā. Tomēr šīm debatēm nevajadzētu kavēt vai palēnināt centienus pēc vajadzības uzlabot pašreizējo PVN sistēmu, kas paliks spēkā līdz brīdim, kad tiks panākta vienošanās par galīgo regulējumu.

b) PVN likmju reforma

48. Komisija 2018. gada 18. janvārī nāca klajā ar priekšlikumu Direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm.³² Šā tiesību akta priekšlikuma mērķis ir ieviest noteikumus par PVN likmju noteikšanu visur Eiropas Savienībā no laika, kad stājas spēkā galīgais režīms nodokļa uzlikšanai tirdzniecībā starp dalībvalstīm.

49. Rezumējot, Komisijas galvenie ierosinājumi ar šo konkrēto tiesību akta priekšlikumu ir:

- i) grozīt ES noteikumus par samazinātu PVN likmju noteikšanu (piemēram, atcelt pašreizējos pārejas noteikumus, kas ļauj uz laiku atkāpties no vispārējiem noteikumiem; pārskatīt PVN direktīvas 98. pantu utt.);
- ii) dot dalībvalstīm lielāku rīcības brīvību savu likmju noteikšanā (tomēr dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai to vidējā svērtā PVN likme vienmēr pārsniegtu 12 %);
- iii) ieviest "negatīvu sarakstu" ar precēm un pakalpojumiem, kam samazinātas likmes nedrīkst piemērot (pašreizējā "pozitīvā" saraksta vietā).

50. Šā dosjē tehniskā izskatīšana sākas Bulgārijas prezidentūras laikā. Prezidentvalsts Rumānija turpināja Komisijas priekšlikuma tehnisko izskatīšanu.

³² Dok. 5335/18.

51. Jāatzīmē, ka dažas dalībvalstis uzskata, ka priekšlikums par PVN likmju reformu ir jāapspriež arī saistībā ar tiesību akta priekšlikumu par galīgo PVN sistēmu, jo abi tiesību akti – tiklīdz par tiem būs panākta vienošanās – būs daļa no saskaņotas PVN sistēmas.
52. Tehniskajās diskusijās tika uzsvērts, ka ir jāizveido interneta portāls, kurā būtu apkopotas visas samazinātās PVN likmes visā Eiropas Savienībā, lai vienkāršotu tirdzniecību starp dalībvalstīm. Vairākas dalībvalstis priekšroku deva "pozitīvam", nevis "negatīvam" sarakstam, kā tas ir paredzēts pašreizējā direktīvas priekšlikumā. Turklāt tika norādīts – gan sarakstā, gan datubāzē "Nodokļi Eiropā" ("*Taxes in Europa*" database, *TEDB*) preces varētu identificēt ar KN kodu un pakalpojumus – ar *CPA* kodu.
- c) Īstenošanas tiesību aktu kopums par PVN e-komercijai
53. Komisija 2018. gada 11. decembrī Padomei iesniedza šādus divus tiesību aktu priekšlikumus:
- a) priekšlikums – Padomes Direktīva, ar ko attiecībā uz noteikumiem par preču tālpārdošanu un konkrētām preču piegādēm iekšzemē groza Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK ³³; un
 - b) priekšlikums – Padomes Īstenošanas regula, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veicina elektroniskas saskarnes, un uz īpašiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē ³⁴.

³³ Dok. 15471/18.

³⁴ Dok. 15472/18.

54. Šo divu priekšlikumu nolūks ir paredzēt sīki izstrādātus noteikumus, kādi nepieciešami, lai nodrošinātu jauno PVN noteikumu e-komercijai darbību pēc grozījumiem, kas tika izdarīti ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455 ("PVN e-komercijas direktīva") ³⁵, kura stāsies spēkā 2021. gada janvārī.
55. Padome (*Ecofin*) 2019. gada 12. martā panāca vispārēju pieeju par Padomes Direktīvu, ar ko attiecībā uz noteikumiem par preču tālpārdošanu un konkrētām preču piegādēm iekšzemē groza Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK, un par Padomes Īstenošanas regulu, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko veicina elektroniskas saskarnes, un uz īpašiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē ³⁶.
56. Padome šos divus tiesību aktus pieņems nākamajā sanāsmē, pēc tam, kad būs saņemts Eiropas Parlamenta atzinums un tekstu būs pārskatījuši juristi lingvisti.

d) Obligātā ar PVN saistītās maksājumu informācijas nosūtīšana un apmaiņa

57. Komisija 2018. gada decembrī iesniedza tiesību aktu kopumu, kas sastāv no diviem priekšlikumiem:
- i) Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz konkrētu prasību ieviešanu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem ³⁷;
 - ii) Regula, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 attiecībā uz pasākumiem administratīvās sadarbības stiprināšanai, lai apkarotu ar PVN saistītu krāpšanu ³⁸.

³⁵ OV L 348, 29.12.2017., 7. lpp.

³⁶ Dok. 7245/19.

³⁷ Dok. 15508/18.

³⁸ Dok. 15509/18.

58. Ar šiem diviem tiesību aktu priekšlikumiem tiecas panākt, lai dalībvalstu nodokļu iestādes varētu vieglāk atklāt ar nodokļiem saistītu krāpšanu, un papildināt pašreizējo PVN tiesisko regulējumu, ko nesen grozīja ar PVN e-komercijas direktīvu. Priekšlikumu mērķis ir ieviest ES noteikumus, kas dalībvalstīm dos iespēju saskaņotā veidā savākt uzskaites datus, kurus maksājumu pakalpojumu sniedzēji ir darījuši pieejamus elektroniski, un izveidot jaunu centralizētu elektronisko sistēmu maksājumu informācijas glabāšanai un šīs informācijas turpmākai apstrādei, ko *Eurofisc* ietvaros dalībvalstīs veic krāpšanas apkarošanas amatpersonas (*Eurofisc* ir saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 904/2010 X nodaļu izveidots agrīnās brīdināšanas signālu daudzpusējas apmaiņas tīkls cīņai pret krāpšanu, kas saistīta ar PVN).
59. Rumānijas prezidentūras laikā šo dosjē apsprieda astoņās *WPTQ* un nodokļu atašeju sanāksmēs, kurās dalībvalstis pieņēma zināšanai, ka – nolūkā panākt vienošanos par kompromisa tekstu – Komisijas priekšlikuma tehniskajā analīzē ir panākts ļoti labs progress.
60. Viedokļu apmaiņa *WPTQ* līmenī apliecināja, ka būs vajadzīgs papildu darbs Padomē un tās darba sagatavošanas struktūrās, pirms par šo dosjē varēs panākt galīgu vienošanos starp dalībvalstīm.
- e) *PVN noteikumu vienkāršošana attiecībā uz maziem uzņēmumiem*
61. Komisija 2018. gada janvārī iesniedza tiesību akta priekšlikumu Direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem ³⁹.
62. Komisija uzskata, ka MVU piemērojamo noteikumu pārskatīšana bija nepieciešama šādu trīs galveno iemeslu dēļ:

³⁹ Dok. 5334/18.

- i) neraugoties uz to, ka dalībvalstis var atbrīvot MVU no PVN un šī iespēja tiek plaši izmantota, MVU joprojām cieš no nesamērīgām PVN saistību izpildes izmaksām; iemesls ir veids, kādā MVU atbrīvojums ir izveidots;
- ii) pašreizējai sistēmai ir kropļojoša ietekme uz konkurenci gan iekšzemes, gan ES tirgos;
- iii) pārskatīšana sniedz iespēju veicināt brīvprātīgu atbilstības nodrošināšanu un līdz ar to palīdz samazināt ieņēmumu zaudējumus, ko rada neatbilstība noteikumiem un krāpšana PVN jomā.

63. Komisijas priekšlikumā ietilpst:

- i) to noteikumu pārskatīšana, kas attiecas uz atbrīvojumu no PVN mazajiem uzņēmumiem, un
- ii) vienkāršotu PVN saistību ieviešana gan no nodokļa atbrīvotajiem, gan neatbrīvotajiem mazajiem uzņēmumiem.

64. Šā dosjē tehniskā izskatīšana sākās Bulgārijas prezidentūras laikā un turpinājās Austrijas prezidentūras un Rumānijas prezidentūras laikā.

65. Sarunās par šo dosjē kļuva skaidrs, ka "būs jāpanāk pienācīgs līdzsvars, nodrošinot godīgu un samērīgu PVN saistību vienkāršošanu maziem uzņēmumiem, vienlaikus nodrošinot, ka ir ieviesti atbilstoši administratīvās sadarbības pasākumi (tostarp IT risinājumi) starp dalībvalstu nodokļu iestādēm – tā, lai grozītā shēma mazajiem uzņēmumiem tiktu piemērota pareizi un nenovestu pie vājākas nodokļu kontroles, un nepalielinātu PVN krāpšanas/nemaksāšanas riskus." ⁴⁰ Paturot prātā šo mērķi, grozījumi Regulā (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību PVN jomā arī tika uzskatīti par vajadzīgiem.

66. Rumānijas prezidentūras laikā šo dosjē apsprieda piecās *WPTQ* un nodokļu atašeju sanāsmēs, kā arī ALDG sanāsmēs, kas notika 2019. gada 7. maijā un 4. jūnijā; sanāsmēs dalībvalstis pieņēma zināšanai, ka ir panākts labs progress.

⁴⁰ Sk. dok. 15082/18 (*ECOFIN* padomes ziņojums Eiropadomei par nodokļu jautājumiem, AT prezidentūra), 99. punkts.

67. Viedokļu apmaiņa *WPTQ*, ALDG un Pastāvīgo pārstāvju komitejas līmenī apliecināja, ka būs vajadzīgs papildu darbs Padomē un tās darba sagatavošanas struktūrās, pirms par šo dosjē varēs panākt galīgu vienošanos starp dalībvalstīm.

f) Apvienotā komiteja, kas izveidota ar ES un Norvēģijas nolīgumu par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā

68. Komisija 2018. gada 12. decembrī iesniedza priekšlikumu ⁴¹ Padomes Lēmumam par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajai komitejai, kas izveidota saskaņā Nolīguma starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu pievienotās vērtības nodokļa jomā 41. panta 1. punktu ⁴².

69. Tekstu, kas izrietēja no delegāciju apspriedēm un par ko vienprātīgi vienojās Nodokļu jautājumu darba grupas līmenī, iesniedza Padomei, lai tā panāktu vienošanos un pieņemtu to; Padome 2019. gada 12. martā pieņēma Lēmumu (ES) 2019/425 par nostāju, kura Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kas izveidota ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu pievienotās vērtības nodokļa jomā ⁴³.

70. Darba grupas 2019. gada 21. marta sanāksmē Komisija sniedza delegācijām jaunāko informāciju par Apvienotās komitejas izveidi un par tās pirmās sanāksmes darba kārtības saturu.

g) Akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējs režīms

71. Komisija 2018. gada 25. maijā iesniedza priekšlikumus par kopīgiem noteikumiem par akcīzes nodokļiem.

⁴¹ Dok. 15503/18.

⁴² OV L 195, 1.8.2018., 3. lpp.

⁴³ OV L 74, 18.3.2019., 67. lpp.

72. Pirmkārt, Komisija ierosināja pārstrādāt Direktīvu 2008/118/EK, ar kuru nosaka vispārēju režīmu, ko piemēro visiem produktiem, uz kuriem attiecas akcīzes nodokļi (spirtam, tabakas izstrādājumiem un energoproduktiem un elektrībai). Pārstrādātās direktīvas priekšlikumā ⁴⁴ ir ietverti uzlabojumi, kas ierosināti ziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam un Padomes secinājumos par Direktīvas 2008/118/EK īstenošanu un novērtējumiem. Vienlaikus tajā Direktīvas 2008/118/EK noteikumi ir saskaņoti ar muitas un citu attiecīgo tiesību aktu attīstību un ar procesuālajām prasībām, kas izriet no Lisabonas līguma. Paredzētās izmaiņas cita starpā attiecas uz akcīzes un muitas nodokļu mijdarbību un patēriņam jau nodotu akcīzes preču apriti ES iekšienē. Priekšlikumā ir iekļauti pasākumi nolūkā likvidēt šķēršļus, ar ko saskaras MVU. Tas ļaus MVU izmantot modernas IT sistēmas, nevis novecojušu papīra formas sistēmu, un tiek atcelts pašreizējais pienākums tālpārdevējiem nodarbināt nodokļu pārstāvjus. Dalībvalstis pašlaik var noteikt prasību, ka akcīzes preču tālpārdevējiem ir jāpieņem darbā nodokļu pārstāvji, un tas var padarīt likumīgo tirdzniecību par finansiāli neizdevīgu.
73. Otrkārt, Komisija iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam par akcīzes preču aprites un uzraudzības datorizāciju (pārstrādāta redakcija) ⁴⁵. Šis priekšlikums ir iesniegts kopā ar priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko nosaka iepriekš minēto vispārējo akcīzes nodokļa piemērošanas režīmu, un tā mērķis ir pašreizējā datorizētajā sistēmā integrēt to akcīzes preču aprites procedūras automatizāciju, kuras ir nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un ir pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tiktu pārdotas komerciāliem nolūkiem minētajā citā dalībvalstī.
74. Treškārt, Komisija iesniedza arī priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru attiecībā uz elektroniskā reģistra saturu groza Regulu (ES) Nr. 389/2012 par administratīvu sadarbību akcīzes nodokļu jomā ⁴⁶. Šis priekšlikums arī ir iesniegts kopā ar Direktīvu, ar ko nosaka vispārējo akcīzes nodokļa piemērošanas režīmu.

⁴⁴ Dok. 9571/18 + ADD 1 ADD 2 ADD 3.

⁴⁵ Dok. 9567/18 + ADD 1.

⁴⁶ Dok. 9568/18.

75. Prezidentvalsts ir pabeigusi šo trīs priekšlikumu tehnisko izskatīšanu, kas tika sāкта Bulgārijas prezidentūras laikā. 2019. gada februārī Padome panāca vienošanos ar Eiropas Parlamentu par Lēmumu par akcīzes preču datorizētu pārvietošanu un uzraudzību. Eiropas Parlaments par priekšlikumu balsoja 2019. gada 4. aprīlī. Padome šo tiesību aktu pieņems, tiklīdz Padomē būs pabeigtas sarunas par pirmajiem diviem tiesību aktu kopuma priekšlikumiem.
76. Kompromisa tekstus attiecībā uz projektu pārstrādātai Direktīvai par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējo režīmu un uz Regulu par administratīvo sadarbību attiecībā uz elektronisko reģistru saturu apsprieda *ECOFIN* padomes 2019. gada 17. maija sanāksmē ⁴⁷. Minētajā sanāksmē *ECOFIN* padome nespēja vienprātīgi panākt politisku vienošanos par šiem diviem tiesību aktu priekšlikumiem.

h) Spirta un alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa struktūra

77. Komisija 2018. gada 25. maijā iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 92/83/EEK par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem ⁴⁸, lai mainītu noteikumus, kas reglamentē akcīzes nodokli spirtam ES, tādējādi paverot ceļu labākai uzņēmējdarbības videi un samazinātām izmaksām mazajiem spirta ražošanas uzņēmumiem.
78. Reaģējot uz Padomes 2016. gada 6. decembra secinājumiem ⁴⁹, Komisija 2018. gada 25. maijā iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 92/83/EEK par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem ⁵⁰.

⁴⁷ Dok. 9347/19 + ADD 1.

⁴⁸ Dok. 9570/18 + ADD 1, ADD 2.

⁴⁹ Dok. 15009/16.

⁵⁰ Dok. 9570/18 + ADD 1, ADD 2.

79. Priekšlikuma mērķis ir atjaunināt noteikumus, kas reglamentē akcīzes nodokli alkoholam Eiropas Savienībā, sekmēt virzību uz labāku uzņēmējdarbības vidi un samazināt izmaksas mazajiem alkohola ražotājiem. Konkrētāk, šā tiesību akta priekšlikuma mērķis ir:
- i) ieviest Eiropas Savienībā vienotu sertificēšanas sistēmu, ar ko apstiprina patstāvīgu sīkražotāju statusu visā Savienībā un kas ir atpazīstama visās ES valstīs;
 - ii) sīkražotājiem paredzēto īpašo režīmu piemērot arī sidra ražotājiem visā ES, lai sniegtu piekļuvi samazinātajām likmēm, kādas pašlaik tiek piedāvātas alus un etilspirta sīkražotājiem;
 - iii) precizēt nosacījumus attiecībā uz to, lai Eiropas Savienībā piemērotu atbrīvojumu denaturētajam spirtam;
 - iv) palielināt robežvērtību, līdz kurai var piemērot pazeminātas likmes alum ar zemāku spirta koncentrāciju, no 2,8 tilpumprocentiem līdz 3,5 tilpumprocentiem, lai dotu stimulu alus darītavām būt inovatīvām un radīt jaunus produktus. Tam būtu jānodrošina patērētājus drīzāk izvēlēties alkoholiskos dzērienus ar zemu spirta koncentrāciju, nevis parastos alkoholiskos dzērienus, tādējādi samazinot uzņemtā spirta daudzumu.
80. Diskusijas par šo tiesību akta priekšlikumu sākās Bulgārijas un Austrijas prezidentūru laikā. Prezidentvalsts Rumānija turpināja Komisijas priekšlikuma tehnisko izskatīšanu, kā arī sarunas par iespējamo kompromisu.
81. Sarunu laikā kļuva skaidrs, ka, lai panāktu kompromisu, kas būtu pieņemams visām delegācijām, būtu jāņem vērā dažādi apsvērumi, piemēram, veselības jautājumi un alkohola akcīzes nodokļa efektīva iekasēšana ⁵¹.

⁵¹ Dok. 9347/19, 5. punkts.

82. *ECOFIN* padomes 2019. gada 12. marta sanāksmē ⁵² notika konstruktīvas debates, tomēr vienošanās par kompromisa tekstu netika panākta. Prezidentvalsts pie šā dosjē turpināja darbu, lai kļiedētu atlikušās ministru paustās bažas.

83. Atjaunināto direktīvas projekta kompromisa tekstu apsprieda *ECOFIN* padomes 2019. gada 17. maija sanāksmē ⁵³. Tomēr minētajā sanāksme netika panākta vienprātīga vienošanās, jo ir jāveic papildu darbs, īpaši pie Direktīvas 92/83/EEK 22. panta 8. punkta ierosinātā teksta par atbrīvojumu no akcīzes nodokļa vai par pazeminātām akcīzes nodokļa likmēm pašdestilētam augļu alkoholam.

i) Campione d'Italia un Lugāno ezera Itālijas ūdeņi

84. Komisija 2018. gada 8. maijā iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko attiecībā uz Itālijas pašvaldības *Campione d'Italia* un Lugāno ezera Itālijas ūdeņu iekļaušanu Savienības muitas teritorijā un Direktīvas 2008/118/EK teritoriālajā piemērošanā groza Direktīvas 2006/112/EK un 2008/118/EK.

85. Itālija lūdza, lai Itālijas pašvaldība *Campione d'Italia* un Lugāno ezera Itālijas ūdeņi tiktu iekļauti ES muitas teritorijā un Savienības teritorijā, kam piemēro Direktīvu 2008/118/EK par vispārēju akcīzes nodokļa piemērošanas režīmu ⁵⁴ ("Akcīzes nodokļa direktīva"). Abu teritoriju kā Itālijas anklāvu ģeogrāfiskā atrašanās vieta Šveices teritorijā ir vēsturiski pamatojusi to izslēgšanu no ES muitas teritorijas, bet Itālija uzskata, ka šī izslēgšana vairs nav vajadzīga.

⁵² Dok. 6942/19.

⁵³ Dok. 9347/19 + ADD 1.

⁵⁴ Padomes Direktīva 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9, 14.1.2009., 12. lpp.).

86. Šim priekšlikumam ir saikne arī ar PVN, jo Itālija uzskata, ka Itālijas pašvaldības *Campione d'Italia* un Lugāno ezera Itālijas ūdeņu iekļaušana ES muitas teritorijā un Akcīzes nodokļa direktīvas darbības jomā nav saderīga ar pievienotās vērtības īpašas nodokļa sistēmas piemērošanas saglabāšanu un jo īpaši ar to, ka šīs teritorijas arī turpmāk tiks izslēgtas no Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu teritoriālās piemērošanas. Tāpēc, lai šīs teritorijas iekļautu ES muitas teritorijā, ir nepieciešama tikai formāla PVN direktīvas izmaiņa, pārvietojot tās no 6. panta 2. punkta (teritorijas, kas nav ES muitas teritorijas daļa, kura ir izslēgta no PVN direktīvas teritoriālās piemērošanas) uz 6. panta 1. punktu (teritorijas, kas ir ES muitas teritorijas daļa, kura ir izslēgta no PVN direktīvas teritoriālās piemērošanas).
87. *WPTQ* 2018. gada 28. novembra sanāksmē visas dalībvalstis varēja pēc būtības vienoties par šo tiesību akta priekšlikumu un to, ka piemērošanas sākuma datums ir 2020. gada 1. janvāris.
88. Padome 2019. gada 18. februārī pieņēma Direktīvu (ES) 2019/475, ar ko groza Direktīvas 2006/112/EK un 2008/118/EK attiecībā uz Itālijas pašvaldības *Campione d'Italia* un Lugāno ezera Itālijas ūdeņu iekļaušanu Savienības muitas teritorijā un Direktīvas 2008/118/EK teritoriālajā piemērošanā ⁵⁵.
- j) Grozījums ES noteikumos par PVN un akcīzes nodokļiem attiecībā uz ES aizsardzības pasākumiem
89. Komisija 2019. gada 24. aprīlī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko attiecībā uz aizsardzības pasākumiem Savienības satvarā groza Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu un Direktīvu 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu ⁵⁶.

⁵⁵ OV L 83, 25.3.2019., 42. lpp.

⁵⁶ Dok. 8940/19.

90. Šā tiesību akta priekšlikuma mērķis ir saskaņot PVN režīmu aizsardzības jomas pasākumiem, kas tiek īstenoti ES un NATO satvarā; līdzīgā veidā būtu jāsaskaņo režīms, kas paredz atbrīvojumus no akcīzes nodokļa. Priekšlikums tika iesniegts, sekojot jaunākajai attīstībai kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) jomā.
91. Komisija šo tiesību akta priekšlikumu iesniedza *WPTQ* 2019. gada 16. maija sanāksmē, kurā dalībvalstis – ar noteikumu, ka tiks veikta turpmāka izskatīšana, – arī pauda savu pirmo viedokli par tekstu un signalizēja vispārēju atbalstu šā tiesību akta priekšlikuma mērķim. Komisijas priekšlikuma izskatīšana turpinās.

B. Citi jautājumi attiecībā uz tiesību aktiem nodokļu jomā

a) Komisijas paziņojums par pāreju no vienprātības balsojuma ES nodokļu politikā

92. Komisija 2019. gada 15. janvārī pieņēma paziņojumu "Virzība uz efektīvāku un demokrātiskāku lēmumu pieņemšanu ES nodokļu politikā" ⁵⁷, kurā tā aicina ES nodokļu politikā pakāpeniski līdz 2025. gadam pāriet no īpašas likumdošanas procedūras ⁵⁸ uz parasto likumdošanas procedūru (*OLP*) un kvalificēta vairākuma balsošanu (*QMV*) ⁵⁹. Komisija iesaka, lai Eiropadome pieņemtu lēmumu par ceļvedi, kuru Komisija ierosinājusi minētajā paziņojumā.
93. Komisija savā paziņojumā iesaka Eiropadomei izmantot pārejas klauzulu, kas paredzēta LES 48. panta 7. punktā. Saskaņā ar minēto pantu vienīgi Eiropadome varētu vienprātīgi pieņemt lēmumu, ka vienprātīga balsojuma noteikumu maina uz *QMV/OLP*, – ja neviens valsts parlaments 6 mēnešu laikā no iepriekš minētās paziņošanas neiebilst un ja Eiropas Parlaments dod piekrišanu.

⁵⁷ Dok. 5472/19.

⁵⁸ Vienprātības balsojums Padomē, tiek konsultēts EP.

⁵⁹ Parastā likumdošanas procedūra (EP un Padome rīkojas kā līdztiesīgi likumdevēji) / kvalificēta vairākuma balsošana Padomē.

94. Šis paziņojums ir daļa no Komisijas paziņojumu sērijas, kuros tiek ierosināta līdzīga pāreja no vienprātīga balsojuma šādās jomās: kopējā ārpolitika un drošības politika (2018. gada 12. septembris), enerģētika un vides politika (jāatzīmē, ka šis paziņojums attiecās arī uz enerģētikai un videi atbilstīgiem nodokļu uzlikšanas jautājumiem) (2019. gada 9. aprīlis), kā arī sociālo lietu politika (2019. gada 16. aprīlis).
95. Neskarot jebkādas apspriedes, ko Eiropadome varētu rīkot šajos jautājumos, tostarp par jebkuru lēmumu, ko Eiropadome varētu pieņemt attiecībā uz sagatavošanās soļiem turpmākām debatēm, 2019. gada 15. janvāra paziņojums tika apspriests ALDG sanāksmē 2019. gada 31. janvārī, Pastāvīgo pārstāvju komitejā (II) 2019. gada 6. februārī un *EFOFIN* padomē 2019. gada 12. februārī.
96. Daudzas delegācijas norādīja, ka to viedokļi ir provizoriski un ka Komisijas paziņojums ir jāizskata dziļāk, arī valstu parlamentos.
97. Dažas delegācijas pauda vispārēju atbalstu galvenajiem Komisijas paziņojumā izklāstītajiem punktiem.
98. Tomēr liels delegāciju skaits piešķir lielu nozīmi vienprātības noteikumam nodokļu uzlikšanas jomā un neuzskata par piemērotu mainīt pašreizējos balsošanas noteikumus attiecībā uz ES nodokļu politiku. Daudzas delegācijas arī atsaucās uz to, ka tika ātri panāktas vienošanās, kuru rezultātā pēdējo gadu laikā ES nodokļu politikas jomā tika pieņemts ievērojams skaits tiesību aktu priekšlikumu. Vairākkārt tika atkārtoti uzsvērts gan tas, cik nodokļu politika ir svarīga dalībvalstu suverenitātei, gan valstu parlamentu centrālā loma.
99. Dažas delegācijas atbalstīja ierosinājumu, ka debates par lēmumu pieņemšanu nodokļu uzlikšanas jomā būtu jāturpina, un pauda vēlmi izskatīt dziļāk, vai pastāv iespēja tehniski definēt – ar pietiekamu juridiskās skaidrības pakāpi – ES nodokļu politikas jomas, kurās pašreizējos balsošanas noteikumus varētu mainīt, piemēram, attiecībā uz pasākumiem saistībā ar administratīvu sadarbību vai nodokļu apiešanas apkarošanu.

b) Programma "*Fiscalis*"

100. Komisija 2018. gada 8. jūnijā iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko sadarbībai nodokļu uzlikšanas jomā izveido programmu "*Fiscalis*" ⁶⁰. Priekšlikumā ir izklāstīti mērķi, budžets, finansējuma formas un noteikumi 2021.–2027. gadam, kādi ir sadarbības programmai nodokļu uzlikšanas jomā "*Fiscalis*".
101. Priekšlikumu izskatīja Nodokļu jautājumu darba grupā (*Fiscalis*). Pastāvīgo pārstāvju komitejas 2018. gada 28. novembra sanāsmē vienojās par daļēju vispārēju pieeju, lai saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru varētu sākties sarunas ar Eiropas Parlamentu ⁶¹.
102. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sniedza atzinumu 2018. gada 17. oktobrī ⁶².
103. Eiropas Parlamentā *ECON* komiteja 2018. gada 4. decembrī balsoja par komitejas ziņojumu un 2019. gada janvārī to apstiprināja plenārsēdē.
104. 2019. gada 23. janvārī un 21. martā notika dialogi, un tostarp tika sarīkotas vairākas tehniskiem jautājumiem veltītas sanāksmes.
105. Lai Pastāvīgo pārstāvju komiteju iepazīstinātu ar pašreizējo situāciju, 2019. gada 27. marta sanāsmē tai tika darīti zināmi sarunu iznākumi. Tekstā ir iekļauti noteikumi iekavās, kuri vēl tiek apsvērti un par kuriem arī, iespējams, spriedīs horizontālajās sarunās par DFS.
106. Eiropas Parlaments par nostāju pirmajā lasījumā balsoja 2019. gada 17. aprīlī. Par jautājumiem, par kuriem abi likumdevēji nav panākuši vienošanos (piemēram, īstenošanas un deleģētie akti, budžets), Eiropas Parlaments pirmajam lasījumam ir pieņēmis savu nostāju.
107. Sarunas atsāksies 2019. gada otrajā pusē, tiklīdz starp abiem likumdevējiem būs atrisināti horizontālie jautājumi.

⁶⁰ Dok. 9932/18.

⁶¹ Dok. 14208/18 un dok. 14209/18.

⁶² Dok. 14207/18.

c) Kopīgā finanšu darījumu nodokļa (FDN) sistēma

108. Komisija 2011. gada 28. septembrī iesniedza Padomei priekšlikumu Direktīvai par kopīgu finanšu darījumu nodokļa (FDN) sistēmu. Ņemot vērā to, ka nevarēja panākt visu dalībvalstu vienprātīgu vienošanos, pamatojoties uz vienpadsmit dalībvalstu iesniegto lūgumu un saskaņā ar Padomes 2013. gada 22. janvāra pilnvarojumu ⁶³ un Eiropas Parlamenta 2012. gada 12. decembrī sniegto piekrišanu, Komisija 2013. gada 14. februārī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko īsteno ciešāku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā.
109. Šajā posmā ciešākajā sadarbībā FDN jomā turpina piedalīties 10 dalībvalstis: Austrija, Beļģija, Francija, Grieķija, Itālija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Spānija un Vācija (turpmāk "iesaistītās dalībvalstis") ⁶⁴.
110. Pēc sagatavošanas darba, ko veica *WPTQ* un, attiecīgā gadījumā, *ALDG*, stāvoklis saistībā ar šo dosjē tika apspriests šādās *ECOFIN* padomes sanāksmēs:
- 2014. gada 6. maijā ⁶⁵, 7. novembrī ⁶⁶, 9. decembrī ⁶⁷ un 2015. gada 8. decembrī ⁶⁸;
 - 2016. gada 17. jūnijā ⁶⁹, kad, turpinot darbu pēc desmit iesaistīto dalībvalstu paziņojuma, kas tika iekļauts *ECOFIN* padomes 2015. gada 8. decembra sanāksmes protokolā ⁷⁰, Padome iepazinās ar šā dosjē pašreizējo stāvokli attiecībā uz vairākiem atsevišķiem jautājumiem ("emisijas" un "rezidences" principu piemērošana un FDN teritoriālā darbības joma ⁷¹; tirgus uzturēšanas darbību atbrīvojums no FDN ⁷²; darbības joma tiem darījumiem ar atvasināto instrumentu līgumiem, uz kuriem attieksies FDN ⁷³);

⁶³ OV L 22, 25.1.2013., 11. lpp.

⁶⁴ 2016. gada 16. martā Igaunija izbeidza dalību ciešākajā sadarbībā saistībā ar FDN. Sk. dok. 7808/16.

⁶⁵ Dok. 9399/14 un dok. 9576/14.

⁶⁶ Dok. 14949/14.

⁶⁷ Dok. 16498/14 un dok. 16753/14, 36.–46. punkts.

⁶⁸ Dok. 14942/15.

⁶⁹ Dok. 9602/16.

⁷⁰ Dok. 15112/15 ADD 1.

⁷¹ Dok. 9602/16, 6.–8. punkts, un dok. 14942/15, 7.–11. punkts.

⁷² Dok. 9602/16, 9.–12. punkts, un dok. 14942/15, 15.–17. punkts.

⁷³ Dok. 9602/16, 13.–15. punkts, un dok. 14942/15, 18.–19. punkts.

- 2016. gada 6. decembrī ⁷⁴, kad Padome pieņēma zināšanai notiekošās apspriedes par būtiskajām FDN struktūras daļām ("pamatelementiem") ⁷⁵ un to, kā minētos "pamatelementus" varētu kombinēt iespējamajos FDN modeļos. Padome arī pieņēma zināšanai apspriedes par jautājumiem saistībā ar iespējamu FDN iekasēšanas modeļu izmaksu efektivitāti.

111. Iesaistītās dalībvalstis ALDG 2019. gada 7. maija sanāksmē norādīja, ka tās apspriežas par FDN iespēju, kas balstās uz Francijas nodokļa modeli, un par iespējamu ieņēmumu kopīgošanu starp iesaistītajām dalībvalstīm – kā ieguldījumu ES budžetā. [*ECOFIN* padome 2019. gada 14. jūnijā tika informēta par pašreizējo stāvokli šajā dosjē.]
112. Ņemot vērā minēto, kā jau norādīts *ECOFIN* padomes 2016. gada decembra ziņojumā Eiropadomei par nodokļu jautājumiem ⁷⁶, būs nepieciešams Padomes un tās darba sagatavošanas struktūru papildu darbs, lai starp dalībvalstīm, kas piedalās ciešākajā sadarbībā, varētu panākt tādu galīgo vienošanos par šo dosjē, kurā tiek respektētas to dalībvalstu kompetences, tiesības un pienākumi, kas nepiedalās ciešākajā sadarbībā saistībā ar FDN.

C. Nodokļu politikas koordinācija

113. Nodokļu politikas koordinācijas jomā (uz ko neattiecas ES tiesību akti nodokļu jomā) ir veikts nozīmīgs darbs, kā izklāstīts turpmāk.

a) Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi)

114. Rumānijas prezidentūras laikā Rīcības kodeksa jautājumu grupa (RKJG) tikās četras reizes – 2019. gada 30. janvārī, 27. februārī, 11. aprīlī un 20. maijā, savukārt tās apakšgrupas Rumānijas prezidentūras vadībā tikās 2019. gada 18. janvārī, 25. janvārī, 27. martā un 6. maijā.

⁷⁴ Dok. 13608/16.

⁷⁵ Dok. 14942/15, 3. punkts.

⁷⁶ Dok. 15254/16, 45. punkts.

115. 2019. gada 30. janvārī Bulgārijas Finanšu ministrijas Nodokļu politikas direktorāta direktore Ludmila Petkova (*Lyudmila Petkova*) uz divu gadu termiņu, savstarpēji vienojoties, tika iecelta par Rīcības kodeksa jautājumu grupas priekšsēdētāju. Šis termiņš sākās 2019. gada 5. februārī, pēc tam, kad bija beidzies līdzšinējā priekšsēdētāja pilnvaru termiņš.
116. Grupa turpināja darbu saistībā ar ES dalībvalstu kaitniecisku preferenciālu nodokļu režīmu apturēšanu un atcelšanu, kā arī ar ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, un ar to attiecīgo saistību pārraudzību, ko šajā sakarībā uzņēmušās jurisdikcijas.
117. *ECOFIN* padome 2019. gada 12. marta sanāsmē pieņēma pārskatītu ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas ⁷⁷, bet nākamajā *ECOFIN* padomes 2019. gada 17. maija sanāsmē no saraksta svītvoja trīs jurisdikcijas.
118. Turklāt Rīcības kodeksa jautājumu grupa 2019. gada 20. maija sanāsmē pārskatīja pašreizējo situāciju saistībā ar tās 1997. gadā izstrādāto pilnvaru atjaunināšanu/pārskatīšanu nolūkā sagatavot informatīvu materiālu turpmākām ALDG apspriedēm.
119. Sīkāka informācija par grupas darbu pieejama tās ziņojumā *ECOFIN* padomei ⁷⁸ un tam pievienotajos Padomes secinājumos ⁷⁹.

b) Starptautiskas norises

120. ALDG tika regulāri informēta par attiecīgām starptautiskajām norisēm, jo īpaši saistībā ar *BEPS* jomā izveidotā iekļaujošā satvara un ESAO darba grupas digitālās ekonomikas jomā (*TFDE*) sanāsmēm.

⁷⁷ Dok. 7441/19.

⁷⁸ Dok. 9652/19 + ADD 1-10.

⁷⁹ Dok. 9653/19.

c) Nodokļu noteikumi ar nodokļiem nesaistītās lietās

121. ALDG 2013. gada 19. novembrī vienojās, ka ar nodokļiem nesaistītos dosjē iekļautiem nodokļu noteikumiem, kuri rada jebkādas izmaiņas dalībvalstu nodokļu tiesību aktos vai administratīvajā praksē vai kuriem ir cita veida ietekme uz nodokļu noteikšanu, būtu jāietilpst "neoficiālā brīdināšanas mehānisma" darbības jomā. Sistemātiskā pieeja, ar Ģenerālsekretariāta palīdzību vēršot nodokļu ekspertu uzmanību uz šiem gadījumiem, arī turpmāk nodrošinās savlaicīgu dalībvalstu brīdināšanu, tostarp par sarunām attiecībā uz nolīgumiem starp ES un trešām valstīm.
122. Nesenie brīdinājumi jo īpaši attiecās uz šādiem dokumentiem:
- a) Komisijas paziņojums "Efektīvāka un demokrātiskāka lēmumu pieņemšana ES enerģētikas un klimata politikā";
 - b) Secinājumi par augsti digitalizētas Eiropas nākotni pēc 2020. gada: "Visas Savienības digitālās un ekonomiskās konkurētspējas un digitālās kohēzijas stiprināšana" ⁸⁰.
123. ALDG 2019. gada 7. maija un 4. jūnija sanāksmē apsprieda atjauninātu pārskatu par nodokļu noteikumiem ar nodokļiem nesaistītos nodokļu dosjē.

d) Transfertcenu noteikšana

124. ALDG 2019. gada 7. maija sanāksmē delegācijas tika informētas par Kopējā transfertcenu noteikšanas foruma (*Joint Transfer Pricing Forum – JTPF*) sasniegumiem pilnvaru laikā, kas beidzās 2019. gada 30. martā.

⁸⁰ Dok. 10102/19.